

Počet lidí nad 85 let v Česku prudce vzroste. Domovy seniorů zažijí nápor

[Jiří Janda](#)
Redaktor

Česko 6. 6. 2026 discussion 4

info

Sociální služby v Česku už dnes stojí podle jejich poskytovatelů na hraně svých kapacit. Vzhledem k očekávanému stárnutí české populace přitom jejich význam v příštích desetiletích ještě vzroste.

Je nejvyšší čas zajistit kapacity sociálních služeb pro očekávaný příval seniorů, varují experti. Bude podle nich potřeba vytvořit zázemí pro statisíce starých lidí. Důležitá jsou nejen místa v ústavech, ale zejména podpora soběstačnosti důchodců a jejich pečujících rodin. Financování pomůže vyřešit nový zákon, slibuje ministerstvo práce a sociálních věcí. Vláda chce podle šéfa resortu Aleše Juchelky umožnit i nové dobrovolné pojištění, které by zaplatilo péči ve stáří.

Sociální služby v Česku už dnes stojí podle jejich poskytovatelů na hraně svých kapacit. Vzhledem k očekávanému stárnutí české populace přitom jejich význam v příštích desetiletích ještě vzroste. Místo dosavadních desítek tisíc klientů je do budoucna bude potřebovat mnohem více lidí. „Posilování kapacit sociálních služeb zejména v příštích deseti letech je naprosto

nezbytné a musí začít okamžitě,“ uvedl prezident [Asociace poskytovatelů sociálních služeb \(APSS\)](#), Jiří Horecký.

Stoletých Čechů budou brzy tisíce. Systém péče se musí změnit, varují experti

[Ekonomika](#)

Jestliže nyní v Česku žije zhruba 200 tisíc lidí starších 85 let, v desetiletí po roce 2040 by měl jejich počet vzrůst bezmála na 470 tisíc. Ve stejné době přitom bude mířit do starobního důchodu silná generace takzvaných „Husákových dětí“ narozených v 70. letech.

Aktuálně je přitom v domovech pro seniory podle APSS k dispozici přibližně 37 tisíc lůžek a v domovech se zvláštním režimem určených kupříkladu pro lidi trpící Alzheimerovou chorobou a dalšími onemocněními necelých 28 tisíc lůžek. Zatímco dnes využívá pobytové sociální služby přibližně 98 tisíc klientů, v roce 2050 by je mohlo potřebovat přes 160 tisíc lidí. „Pokud se kapacity jak pobytových sociálních služeb, tak i terénních a ambulantních zásadně nezvýší, tak to bude mít citelné důsledky nejen na rodiny a neformální pečující, ale i na české hospodářství,“ obává se Horecký.

Pomohou peníze z EU

Ministr [práce](#) a sociálních věcí [Aleš Juchelka \(ANO\)](#) tvrdí, že si úřady vážnost situace uvědomují a počítají se stavbou dalších ústavů a zařízení pro seniory. „Až v období na roky 2028 až 2034 přijdou další [peníze z Evropské unie](#), tak to skutečně musí jít do železa a betonu'. Tedy do navýšení kapacity pobytových služeb,“ uvedl pro Deník.cz Juchelka.

Počítá rovněž s masivnější podporou pro terénní poskytovatele sociálních služeb. „Ta změna se může připravovat postupně, rozhodně není na jedno volební období, ale nejméně na dvě nebo i více,“ podotkl Juchelka s tím, že jde o úkol nejen pro stát, ale i pro jednotlivé kraje a obce. „Každá obec si samozřejmě tyto věci může také řešit sama, ostatně sám jsem jenom za posledních pár měsíců viděl několik domovů seniorů, takže vím, že tento proces na rekonstrukce a navyšování kapacit probíhá kontinuálně,“ tvrdí ministr.

Snad znovu nezaspíme

Že se různé kraje k očekávané výrazně vyšší potřebě péče o starší spoluobčany staví odlišně, zaznamenala také ředitelka [Centra veřejných financí](#) Magdaléna Klimešová. „Některé kraje se angažují a jsou velmi aktivní, jiné nikoli,“ uvedla pro Deník.cz Klimešová. Čas však tlačí všechny. „V posledních letech se o tématu díkybohu začalo více mluvit. Přesto se obávám, aby situace nedopadla jako s kapacitami středních škol v Praze. Tam byla demografie také zřejmá,“ posteskla si ekonomka v narážce na nedostatek míst na gymnáziích i pro studijně nadané děti.

Počet penzistů v ČR klesá. Důchodový systém to stejně nezachrání, říkají experti

[Ekonomika](#)

Na tom, že je již teď nejvyšší čas začít situaci řešit, se shodují i experti z dalších oborů. „Nápor na zdravotnictví a terénní a ambulantní služby začne ještě před umístěním lidí do pobytových služeb,“ vysvětlila Klimešová.

Předsedkyně [České gerontologické a geriatrické společnosti](#) Božena Jurašková míní, že jen stavění dalších zařízení sociální péče není řešením. Důležité je zkvalitnit péči akutní. „Jestliže se promarní čas v akutním stadiu nemoci toho člověka, tak nám potom bude narůstat nutnost zřizovat následnou péči a domovy pro seniory, a to nestihneme ani náhodou,“ řekla pro Deník.cz Jurašková.

Vyléčit a rychle zpět domů

Efektivní a úsporné řešení by proto podle ní přinesla podpora těch poskytovatelů následné péče, kteří budou schopni i složité pacienty rychle vyléčit tak, aby se mohli rychle vrátit do domácího prostředí a byli v něm co nejdéle soběstační. „Politikům jsme ‚na podnose‘ dali Národní plán rozvoje geriatrické péče do roku 2035, jenom by si ho měli přečíst a podpořit,“ doporučuje Jurašková. „Takže co se týče programu, jsme připraveni, ale je už za pět minut dvanáct a nemůžeme čekat na to, až nám populace zestárne,“ zdůraznila.

Větší podpora geriatrické péče oproti „pouhému“ stavění nových ústavů pro seniory je vhodnou cestou také podle předsedkyně [Rady seniorů](#) Lenky Desatové. „Lůžek nikdy nebudete mít dost, a i kdyby byla, tak je otázka, jestli u nich bude mít kdo sloužit,“ řekla pro Deník.cz Desatová. Podle loňského šetření APSS v sociálních službách chybí řádově tisíce pracovníků a jejich nedostatek od roku 2023 vzrostl.

Pod nohama máme tikající bombu, tvrdí personalisté. Do penze míří statisíce lidí

Česko

Podle Desatové je také potřeba mnohem více než dosud podporovat rodiny seniorů. „Vím o spoustě lidí, kteří by o ně rádi pečovali, ale brzdí je výpadek příjmu v době, kdy třeba ještě platí hypotéku. Je sice hezké, že vám to stát započítá do důchodu, ale to vám tu hypotéku nezaplatí,“ konstatovala. Samotným seniorům potom podle ní mnohem víc než lůžko v ústavu pomůže podpora, aby se mohli lépe pohybovat a sdružovat. To prodlužuje jejich soběstačnost. „Neříkám, že tam nemůže být nějaký handicap, ale i když chodí s hůlkou nebo chodítkem, tak se o sebe dokážou postarat. Nepotřebují v takovém případě ústavní péči,“ uvedla Desatová.

Finance i pojištění dlouhodobé péče

Juchelka slibuje, že by měl k řešení témat spojených se stárnutím populace přispět nový zákon o sociálních službách zmiňovaný ve [vládním programovém prohlášení](#). „Bude se týkat změny celého systému sociálních služeb jako takových, hlavně z hlediska jejich financování,“ naznačil ministr. Počítá i s větší podporou [pojištění](#) dlouhodobé péče. „Chceme nastartovat systém, aby lidé mohli dobrovolně uzavřít pojištění dlouhodobé péče právě pro to, aby do budoucna, když budou myslet 'na zadní kolečka', měli prostředky na dobrou péči,“ dodal.